

Jätkusuutlikkuse aruanne

Arenenud riigid ja rahvusvahelised organisatsioonid (nt ÜRO) pingutavad ühiselt selle nimel, et saavutada 2015. aastal sõlmitud Pariisi kliimaleppes seatud eesmärgid. Euroopa Liit on välja töötanud rohelepp, mis peab aitama Euroopal esimese kontinendina saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. Selleks ei piisa ainult riikide püüdlusest, vaid vajalik on ka erasektori initsiatiiv.

2023. aasta 5. jaanuaril jõustus Euroopa Liidu äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv (CSRD – Corporate Sustainability Reporting Directive), mille eesmärk on reguleerida ESG (*Environmental, Social and Governance*) aruandlust ning liikuda jätkusuutlikuma majanduse poole. Aruandlusnõue rakendub järk-järgult ja Coop Pank kontsernil tuleb CSRD-direktiivi kohaselt esitada täiendavate standardite alusel koostatud kestlikkuse teavet esimest korda 2026. aastal (2025. aasta kohta). Meie jaoks on oluline olla vastavuses kestlikkusaruandluse direktiiviga ja oleme juba alustanud jätkusuutlikkuse aruande järkjärgulise struktureerimisega CSRD-direktiivi kohaselt. 2024. aastal teostame täiendavalt lünkade analüüsi eesmärgiga olla kestlikkusteabe avalikustamise nõuetega vastavuses.

Coop Pank kontsern liitus juba 2020. aastal Vastutustundliku Ettevõtluse Foorumiga ja osales vastutustundliku ettevõtluse indeksi uuringus, kus kannab alates 2023. aastast hõbetaseme märgist. 2022. aastal osales Kontsern esimese Eesti pangana maailma ühes juhtivas keskkonnanaruandluse projektis CDP (Carbon Disclosure Project). Coop Pank kontsern pälvis siis reitingu B- ehk keskkonnajahi taseme, mis määratakse keskkonnamõtjude valdkonnas head juhtimist üles näidanud ettevõtetele (vt <https://www.coopbank.ee/coop-bank-palvis-korge-keskkonnareitingu>). 2023. aastal pälvisime reitingu C ehk teadlikkuse taseme. Peale selle osaleb Kontsern aktiivselt Pangaliidu jätkusuutliku panganduse toimkonnas, aidates seeläbi kaasa pankade tegevuse jätkusuutlikkuse kasvule.

2022. aastal astus Coop Pank kontsern ÜRO Keskkonnaprogrammi (UNEP FI ehk United Nations Environment Programme Finance Initiative) finantsalgatuse liikmeks ja allkirjastas vastutustundliku panganduse põhimõtted (vt <https://www.coopbank.ee/coop-bank-allkirjastas-uro-vastutustundliku-panganduse-pohimotted>), millega viiakse Panga äristrateegia vastavusse ÜRO säästva arengu ja Pariisi kliimaleppe eesmärkidega ning kasvatatakse positiivset mõju ühiskonnale. ÜRO Keskkonnaprogrammiga viib Kontsern läbi laiaulatusliku mõjuanalüüsi, et mõista, kus avaldab Pank märkimisväärset positiivset ja kus negatiivset mõju ühiskonnale, keskkonnale ja majandusele. Seejärel seatakse kindlad eesmärgid, et suurendada oma positiivset mõju ja vähendada negatiivset mõju. 2023. aastal viisime läbi esimese mõjuanalüüsi ning 2024. aastal tegeleme kindlate eesmärkide seadmisega.

Kontsern lähtub jätkusuutliku arengu juhtimisel ja arendamisel 17 üldtunnustatud säästva arengu eesmärgist (vt <https://sdgs.un.org/goals>, ingl SDG ehk *sustainable development goals*). Pangandussektoris tegutsedes saame otse või kaudselt kaasa aidata järgmistele säästva arengu valdkondadele.

SDG 8 – inimväärne töö ja majanduskasv

SDG 11 – kestlikud linnad ja kogukonnad

SDG 12 – vastutustundlik tarbimine ja tootmine

SDG 13 – kliimameetmed

SDG 16 – rahu, õiguskaitse ja tugevad institutsioonid

2023. aastal olid meie tegevuste fookuses järgmised säästva arengu eesmärgid:

Ühiskonna heaks (SDG 8, SDG 11)

Alates 2017. aastast on Kontserni suurimaks aktsionäriks jaekaubanduskett Coop Eesti. Panganduse seos kaubandusega määratleb meie ühise missiooni: „Viime elu edasi igas Eestimaa nurgas“. See on iseloomustanud meie tegevust viimased seitse aastat ning määratleb meie jätkusuutlikkuse ühe olulisema fookuse.

Eestimaa rikkus on meie ettevõtlikud inimesed ja puhas loodus. Eestimaise pangana anname hoogu Eesti ettevõtetele ja aitame inimestel viia ellu oma unistusi. Ühte hoides ja väärtustades Eestimaa puhast loodust, viime elu edasi igas Eestimaa nurgas – nii maal kui ka linnas.

Meile on oluline, et elutähtsad tooted ja teenused oleksid kõigile kättesaadavad nende kodukohas. Eestimaise pangana toome igapäevased pangateenused inimestele lähemale, et igaühel oleks hea elada just seal, kus talle meeldib. Nii saavad Coop Pank kontserni kliendid teha sularaha sisse- ja väljamakseid oma pangakontolt enam kui 320 Coopi kaupluses üle Eesti – sularaha saab soovi korral välja võtta või arvele kanda oma kodupoe kassas. Hea on tõdeda, et inimesed kasutavad seda teenust üha enam, nagu näitab alljärgnev tabel.

	2023	2022
COOP Sula tehingute arvuline osakaal vs. ATM	36,5%	33,5%
COOP Sula tehingute käibe osakaal vs. ATM	31,9%	28,7%

Samuti on meil klienditeenindajad 15 pangakontoris 12 Eesti linnas. Selliselt oleme suuruselt teine kontorivõrguga pank Eestis. Lisaks tegutseb suuremates Coopi kaupluses üle Eesti ka 11 pangapunkti.

Meie kliendisuhted väljaspool Tallinn/Harjumaa piirkonda saab koondada järgmiselt.

	2023	2022
Igapäevapanganduse kliendisuhted	62,6%	62,5%
Eluasemelaenu portfelli	37,7%	38,0%
Ärialaenu portfelli	33,3%	31,1%
Liisingu portfelli	42,0%	40,4%

Anname oma panuse Eesti inimeste rahatarkuse kasvatamisse, näiteks jagame taskuhäälingus „Lihtsalt rahast“ ja ka muudes kanalites eri vanuses inimestele teadmisi, kuidas finantsasjades targemaid valikuid teha. Propageerime pensioniks kogumist ja selle olulisust koos Tuleva pensionifondidega. Osaleme regulaarselt Pangaliidu finantskirjaoskuse töörühmas ja 2023. aastal panustasime aktiivselt ka finantspettuste vastasesse tegevusse nii Pangaliidu kaudu kui ka iseseisvalt, et aidata kaitsta Eesti elanike vara.

Vastutustundlikud tooted ja teenused (SDG 8, SDG 12, SDG 16)

Toodete ja teenuste arendamine kooskõlas vastutustundlikkuse ja jätkusuutlikkuse eesmärkidega on pidev protsess. Kontsern on juba varasemalt otsustanud, et ei paku finantseerimist järgmistele tegevusvaldkondadele:

- hasartmängude ja kihlvedude korraldamine;
- tubakatootmine;
- meelelahutusüritused;
- eksporditegevus sanktsioneeritud riikidesse;
- lennukite, laevade ja raudteevagunite finantseerimine;
- relvatööstus ja -kaubandus, mis ei ole seotud Eesti riigikaitse ja NATO-ga;
- erakonnad ja muud poliitilised organisatsioonid.

Meie laenuportfellis ei ole 2023. aasta lõpu seisuga positsioone nimetatud tegevusvaldkondades. Me ei paku krediitteenuseid valdkondades või ettevõtetele, mille tegevus on ebaeetiline, rikub inimõigusi, on seotud korrupsiooniga või millel on suur negatiivne mõju keskkonnale. Kliendid, kelle tegevusega kaasneb keskkonnamõju, on igal konkreetsel juhul kontrollitud, et nad vastaksid oma tegevuses kehtivatele keskkonnanahoiu normidele.

2022. aastal käivitasime esimese Coop Pank kontserni rohelise toote – Roheline liising. Rohelise liisingu eesmärk on soodustada kliimasäästlikumate sõidukite kasutamist ja selleks pakume roheliisingule parematel tingimustel intressi võrreldes tavalisiinguga. Samuti pakume soodsamaid tingimusi kõrgema energiaklassiga vara ostuks.

Pangateenuste hinnastamisel oleme ausad ja läbipaistvad, teenuste turundamisel lähtume vastutustundlikest põhimõtetest. Järgime rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse nõudeid. Klientide tundmiseks küsime neilt põhjalikku teavet ja jälgime nende tegevust, pidades kinni isikuandmete kaitse seaduse nõuetest. Isikuandmete kaitsel lähtume lõimitud andmekaitse printsiibist, st kasutame andmekaitset kogu andmetöötluse elutsükli ja kasutame ainult nii palju andmeid, kui on vajalik kvaliteetse pangandusteenuse pakkumiseks.

Keskkonna heaks (SDG 8, SDG 12, SDG 13)

Coop Pank kontsern arvestab ettevõtetele laenu andmisel keskkonnamõjudega (vt ka peatükki „Vastutustundlikud tooted ja teenused“) ja otsib võimalusi panustada ettevõttesse, mis vähendavad negatiivset keskkonnamõju. Samuti on Kontsern oma tegevuses järjest keskkonnateadlikum ja kinnitas 2021. aastal rohelise kontori põhimõtted, mis lähtuvad Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni juhistest.

2021. aasta augustis kolisime Panga peakontori uude, ökonoomsesse ja väiksema energiakuluga Skyoni ärimajja, mis ehitati ja mida hoitakse töös, lähtudes LEEDi sertifikaadi nõuetest. LEED (ingl Leadership in Energy and Environmental Design) on üks maailma tuntumaid keskkonnasäästliku ehituse hindamissüsteeme. 2022. aasta märtsis pälvis Skyoni büroohoone sertifikaadi LEED Platinum, mis on kõige kõrgem näitaja kulla, hõbeda ja klassikalise sertifikaadi vahel.

2023. aastal jätkasime päikeseparkide ja tuulikute rajamise finantseerimist, jõudes aastalõpu seisuga 103,8 MW nimivõimsuseni. Finantseeringud taastuveneergetikasse moodustavad u 8,4% meie äriklientide finantseerimise äriiliini portfelist. Soovime jätkuvalt panustada päikese- ja tuuleenergia projektidesse, sh elamute energiatõhusamaks muutmisse. 2023. aastal sõlmis pank European Energy Efficiency fondiga lepingu 15 miljoni euro kaasamiseks sihtotstarbeliselt energiatõhususe ja taastuveneergetika projektide rahastamiseks.

Peame oluliseks, et meie laenuportfellis on põllumajandusettevõtteid, kelle tegevusele saame kaasa aidata erinevates Eestimaa paikades.

Toetame taaskasutust, valdava osa meie autoliisingu uusmüügist moodustas kasutatud autode liising – 2023. aastal 74,0% (2022: 71,0%).

Oleme teinud 2021., 2022. ja 2023. aasta kohta organisatsiooni ja laenuportfelliga kaasneva süsiniku jalajälje hindamise, võttes aluseks GHG protokollit („GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard“). Coop Pank kontserni laenuportfelli kliimamõju arvutamisel lähtuti organisatsiooni Partnership for Carbon Accounting Financial (PCAF) standardist „The Global GHG Accounting & Reporting Standard for the Financial Industry“. PCAF-i standard on ainus sektorispetsiifiline standard, mis võimaldab finantsasutustel hinnata ja avalikustada laenudest ja investeringutest tulenevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid.

PCAF-i standard on kooskõlas GHG protokollit standardiga ning täiendab standardit GHG Protocol Corporate Value Chain (skoop 3) üksikasjalike lisajuhistega iga varaklassi kohta. PCAF-i andmekvaliteedi skoor 1 väljendab täpseima andmekvaliteediga tehtud hinnangut ja skoor 5 kõige madalama andmekvaliteediga tehtud hinnangut. Kontserni 2021. aasta portfelli mõju hindamisel kasutati andmete kättesaadavuse skooridele 4 ja 5 vastavaid meetodikaid. 2022. aasta portfelli mõju hindamisel parendati andmekvaliteedi skoori ja uueks keskmiseks skooriks kujunes 3,7. 2023. aasta hindamise keskmine skoor oli 3,2.

Coop Pank kontserni süsinikujalajalg oli 2023. aastal kokku 214 023 tonni CO₂ ekvivalenti (2022: 209 470), millest 99,7% (2022: 99,7%) moodustas laenuportfellist ja liisingutest tulenev mõju ning 0,3% (2022: 0,3%) kontoritegevusega seotud mõju.

Liisingud liigitatakse GHG protokollit alusel skoop 3 kategooriasse „liisitud varad“, mistõttu ei kajastu liisingute mõju Coop Pank kontserni portfelli mõju analüüsis. Liisingute mõju hindamisel lähtuti eelkõige GHG protokollit skoop 3 kategooria juhistest, kuid teataval määral ka PCAF-i sõidukilaenude meetodikast. Kuna liisingute mõju on olnud kogu Kontserni heitkogustest märkimisväärne, lisati liisingutest tuleneva portfelli mõju tabelisse võrdluseks teiste varaklassidega.

Varaklass	t CO ₂ -ekv	Hinnatud % lepingute mahust vastavas varaklassis	PCAF-i andmekvaliteedi skoor
Ärialaenud	98 357 (77 479)	97,4 (99,1)	4,0 (4,0)
Eluasemelaenud	43 923 (41 492)	99,8 (82,6)	3,75 (3,7)
Ärikinnisvara	40 388 (60 742)	96,8 (100,0)	3,85 (3,8)
Liising	30 619 (29 106)	100,0 (83,6)	1,44 (N/A)
Välditud heitkogused (taastuenergia)	75 060 (76 853)	100,0 (99,9)	3,0 (2,3)

Sulgudes on võrdlusaasta 2022 andmed.

Meie suureks väljakutseks on parandada laenuportfelli kliimamõju mõõtmisel andmekvaliteedi skoori. Mida kõrgem on andmekvaliteedi skoor, seda täpsemad ja usaldusväärsemad tulemused saame.

Kontoris me ei kasuta iga töölaua juures eraldi prügikaste ja me sorteerime prügi liigiti. Kogume kokku pandipakendid, mis viiakse tagastuspunkti ja saadud raha annetame laste teatrikülastuste võimaldamiseks.

Oleme igapäevatoos juurutanud paberivaba dokumendihalduse – sõlmime nii klientide kui ka koostööpartneritega lepinguid elektrooniliselt ja võimaldame klientidel Pangaga liituda lihtsa veebilahenduse kaudu, mida 2023. aastal kasutas 50,8% meie uutest klientidest (2022: 35,2%). 2023. aasta teises pooles

võtsime sihiks paberivaba dokumendihalduse meie kliendikontorites ning 2024. aasta esimeses pooles alustame pilootprojektiga.

2022. aastal sõlmisime koostöölepe tehnikaringluse ettevõttega GreenDice, kes tegeleb Coop Pank kontserni kasutatud IT-seadmete tehnikaringluse korraldamise ja taaskasutusse suunamisega. GreenDice'i ringlussüsteem aitab kasutatud IT-seadmeid väärindada, leides neile uusi kasutajaid või suunates kasutuskõlbmatud seadmed taaskasutusse toorainena. Seadmete kasutusteed on kogu nende elukaare ulatuses täielikult jälgitav. Peame väga oluliseks seadmete turvalist ja jälgitavat teekonda. 2023. aastal suunas GreenDice meie seadmeid (üle antud 18 lauaarvutit ja 18 monitori) nii ühe kooli arvutiklassi kui ka noortekeskuse tarbeks.

Juhtimiskultuur (SDG 16)

Peame oma juhtimiskultuuri avatuks ja kaasaegseks, mille aluseks on regulatsioonidest ning rahvusvahelistest standarditest juhendumine (nt inimõigused, tööõigus, võitlemine diskrimineerimise vastu jne). Lähtume oma tegevuses heast ühingujuhtimise tavast, heast pangandustavast ja vastutustundliku laenamise põhimõtetest ning teistest finantsjärelevalve antud juhustest ja kehtivatest õigusaktidest.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning rahvusvaheliste sanktsioonide valdkonnad on meie jaoks olulisel kohal ja rakendame vajalikke hooldsusmeetmeid.

Samuti jälgime, et meie turundustegevus oleks vastavuses kehtivate normidega. Eetilise käitumise tagamiseks oleme loonud väärkäitumisest teavitamise juhendi, mille abil saavad töötajad teha teavitusi võimalike eetikainormide või seaduste rikkumiste kohta Kontsernis.

Oleme vastu võtnud rikkumistest teavitamise tegevuskorra ja tagame koostöös advokaadibürooga maksimaalse võimaliku kaitse töötajatele, kes soovivad jääda teabe edastamisel anonüümseks. Meie hinnangul loob see parimal võimalikul moel eeldused selleks, et iga töötaja saab mistahes sisejuhtumit puudutavast rikkumisest teada anda, kartmata, et see võiks mõjutada tema töösuhet.

Meie jaoks on loomulik pakkuda töötajatele kaasaegset töökeskkonda, motiveerivat töötasu, paindlikku tööaega, kaugtöö tegemise võimalusi, põnevaid tööalaseid väljakutseid, igakülgseid arenguvõimalusi ning sõbralikku ja ühtehoidvat meeskonnatunnet. Meil on ühtsed väärtused. 2022. aastal hakkasime töötajatele pakkuma lisaks spordikompensatsioonile ka tervisekindlustuse võimalust.

Julgeme teha teisiti. Meid inspireerib võimalus teha panganduses asju teistmoodi. Me ei rahuldu saavutatuga, vaid esitame endale pidevalt küsimusi, kas ja kuidas teha kliendi elu paremaks ja lihtsamaks. Me julgeme eksida. Tunnistame enda eksimust. Õpime sellest ja teeme paremini.

Profid mängivad kokku. Iga meie töötaja on oma valdkonna professionaal ja seab endale kõrged standardid. Me teeme kõvasti tööd, kuid samal ajal ei võta end liiga tõsiselt. Meie toimimisviisiks on meeskonnamäng.

Jõuame sihile. Me seame endale ambitsioonikaid eesmärke ja anname endast alati maksimumi, et parima tulemuseni jõuda. Kui oleme millegagi alustanud, siis teeme selle ka ära! Oleme toonud jätkusuutliku tegevuse olulisuse nii juhatuse kui ka nõukogu fookusesse. 2022. aastal palkasime jätkusuutlikkusele pühendunud täiskohaga töötaja. 2023. aastal koostasime ESG teekaardi, mida uuendame iga-aastaselt ning mille järgi arendame Kontserni jätkusuutlikkust järjepidevalt ja süsteemselt.